

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
КПНЗ «КИЇВСЬКИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО ТУРИЗМУ,
КРАЄЗНАВСТВА ТА ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ»
ГО «ІНСТИТУТ ПОЛІТИКО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
ФОНД СХІДНОЇ ЄВРОПИ
ПРОГРАМА EGAP «ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ЗАДЛЯ ПІДЗВІТНОСТІ
ВЛАДИ ТА УЧАСТІ ГРОМАДИ»

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ФАКУЛЬТАТИВУ,
КУРСУ ЗА ВИБОРОМ, ГУРТКА
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
«ГРОМАДЯНИН-ПАТРІОТ»**

1 рік навчання

Київ 2017

*Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах
(Лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України
від 04.08.2017 № 21.1/12-Г-488)*

Автори:

І. В. Кузора – вчитель предметів «Захист Вітчизни» та «Фізична культура» київської Спеціалізованої школи № 252 імені Василя Симоненка, голова методичного об'єднання вчителів предмета «Захист Вітчизни» Оболонського району м. Києва, методист з військово-патріотичної та гурткової роботи КПНЗ «Київський центр дитячо-юнацького туризму, краєзнавства та військово-патріотичного виховання» Департаменту освіти КМДА, Президент федерації військово-патріотичного хортингу, майстер спорту України з хортингу

Г. А. Коломоєць – науковий співробітник відділу інноваційних і інформаційних технологій відділення стратегії розвитку освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України

Т. В. Тимчук – президент ГО «Інститут політико-інформаційних досліджень», експерт з партисипативних методів навчання, автор гри «Світ громад»

М.Т. Войтович – магістр державного управління, експерт з інформаційних та ігрових технологій, автор гри «Світ громад».

Рецензенти:

М. Д. Зубалій – старший науковий співробітник лабораторії фізичного розвитку Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук, доктор філософії

А. А. Ребрина – доцент кафедри здоров'я людини Хмельницького національного університету, кандидат педагогічних наук, доцент

Навчальна програма факультативу, курсу за вибором, гуртка військово-патріотичного спрямування «Громадянин-патріот» / *І.В.Кузора, Г.А.Коломоєць, Т.В.Тимчук, М.Т.Войтович – К., 2017. – 12 с.*

Навчальна програма факультативу, курсу за вибором, гуртка військово-патріотичного спрямування «Громадянин-патріот» побудована на основі інтеграції знань, вмінь і навичок, необхідних майбутньому захиснику України.

Програма спрямована на формування у дітей почуття патріотизму, патріотичної вихованості, стійкої мотивації до збереження свого здоров'я, фізичного розвитку засобами вправ військово-патріотичної підготовки та підвищення компетентностей громадянина з допомогою теоретичного, практичного матеріалу та комплекту настільної гри «Світ громад».

Метою програми є формування стійкої мотивації до захисту власного життя і здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки засобами військово-патріотичної підготовки; виховання та розвиток повноцінної особистості, гармонійної людини, патріота України; підготовка дітей до участі

у фінальних етапах Всеукраїнських патріотичних військово-спортивних ігор «Військово-спортивний хортинг», «Сокіл» («Джура»), «Козацький гарт».

Навчальна програма розрахована на один рік навчання.

Навчальна програма факультативу, курсу за вибором, гуртка військово-патріотичного спрямування «Громадянин-патріот» адресується керівникам гуртків загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, клубів, дитячих творчих об'єднань.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Рухова активність та планомірне фізичне навантаження формують фундамент для майбутнього активного та здорового життя людини. Військово-патріотичні підготовка, як комплекс вправ, знань та вмінь – це профілактика багатьох захворювань, реалізація ігрових та тренувальних видів діяльності з використанням інноваційних технологій щодо формування гармонійно розвинених, фізично, психічно, соціально і духовно здорових майбутніх громадян – патріотів України.

Навчальна програма факультативу, курсу за вибором, гуртка військово-патріотичного спрямування «Громадянин-патріот» складається із пояснювальної записки, орієнтовного тематичного плану, змісту навчального матеріалу, вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів та необхідного обладнання.

До розділу «Зміст навчального матеріалу» внесено теоретичні відомості, загальну фізичну підготовку, спеціальну підготовку та військово-прикладну фізичну культуру, військово-патріотичні спортивні ігри, крім цього передбачені орієнтовні навчальні нормативи та перелік обладнання, яке потрібне для вивчення модуля. Теоретичні відомості подаються в межах теоретичних занять та під час виконання практичних завдань.

Розділ «Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів» зорієнтований на якісне засвоєння знань, умінь та навичок поданого матеріалу.

Кожне заняття обов'язково включає в себе:

- загальну фізичну підготовку;
- спеціальну підготовку та військово-прикладну фізичну культуру;
- теоретичні відомості та знайомство з військово-патріотичними спортивними іграми;
- ігри, естафети і військово-патріотичні спортивні змагання;
- настільна гра «Світ громад».

Метою програми є формування стійкої мотивації до захисту власного життя і здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки засобами військово-спортивних ігор; виховання та розвиток повноцінної особистості,

гармонійної людини, патріота Батьківщини, громадянина; підвищення громадянських компетентностей, підготовка дітей до участі у фінальних етапах Всеукраїнських військово-патріотичних спортивних ігор «Військово-спортивний хортинг», «Сокіл» («Джура»), «Козацький гарт» тощо.

Основним завданням програми є сформувати в учнів почуття патріотизму, волі до перемоги, сміливості, наполегливості, організованості та дисципліни.

Під час занять учні розвиваються фізично, духовно та інтелектуально. Під час гри «Світ громад» діти отримують вміння аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях та діях військовослужбовця в сучасному загальновійськовому бою; співпрацювати в колективі, вносити свою частку в роботу групи для вирішення проблеми відносно вивчення та впровадження статутних положень про військову дисципліну, внутрішній порядок у військовій частині, правил поведінки військовослужбовця; виявляти соціальні почуття, змістом яких є любов до Вітчизни, поваги до сучасних збройних сил, готовність виконувати накази та розпорядження командирів та начальників, виявляти повагу в колективі; застосовувати процедури та способи захисту власних інтересів, прав та свобод, як майбутніх військовослужбовців стосовно законів України; виконувати громадянський обов'язок у межах місцевої громади та держави загалом; ефективно спілкуватися, долати стереотипи, робити свідомий вибір та діяти відповідально; ухвалювати ефективні індивідуальні та колективні рішення, оцінювати їх вплив на окремих індивідів та цілі спільноти.

Участь у військово-патріотичних спортивних іграх виявляє прагнення дітей до збереження духовності та культури власного народу, готовність молодих людей стати справжніми патріотами-захисниками України.

Перевагою навчальної програми є широкий арсенал різноманітних прикладних вправ та навичок військово-патріотичного спрямування, використання ігрових технологій настільного симулятора розвитку спільноти гри «Світ громад», які входять до системи виховання та можливість засобами військово-патріотичних ігор реалізувати Концепцію національно-патріотичного виховання дітей та молоді, що сприяє всебічному гармонійному

розвитку учнів, підвищенню рівня їх патріотизму та фізичної підготовленості.

Методичний супровід, розгалужені сценарні варіанти, адаптивність під вікові, соціальні чи професійні особливості цільових аудиторій – це ті переваги, які роблять навчальну програму універсальним інструментом для підвищення різних компетентностей громадянина України.

З метою профілактики травматизму на заняттях слід дотримуватися правил безпечної поведінки.

Під час навчання можна використовувати різноманітні рухливі ігри та естафети, вправи ігрового та спортивного характеру, інноваційний освітній інструмент: настільний симулятор розвитку спільноти гру «Світ громад» тощо.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділу	Кількість годин					
		105 год.			216		
		Всього	теоретичних	практичних	Всього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	1	1	-	1	2	-
2.	Теоретичні відомості	4	4	-	5	5	-
3.	Особливості соціальної та громадянської компетентності на сучасному етапі розвитку суспільства	30	4	26	50	8	42
4.	Вогнева підготовка	10	2	8	30	4	26
5.	Основи медико-санітарної підготовки та тактична медицина	10	2	8	20	4	16
6.	Основи стрійової підготовки	10	2	8	20	2	18
7.	Основи сучасної військової тактики	6	2	4	20	4	16
8.	Основи військової топографії та туристичної підготовки	15	2	13	25	5	20
9.	Основи цивільної оборони	4	2	2	10	4	6
10.	Розвиток прикладних психофізичних якостей особистості	6	2	4	10	4	6
11.	Всеукраїнські патріотичні військово-спортивні ігри.	4	2	2	20	4	16
12.	Резерв часу	4	2	2	4	2	2
13.	Підсумок	1	-	1	1	-	1

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
Теоретичні відомості	
<p>Військово-патріотичне виховання дітей та молоді в контексті українського державотворення.</p> <p>Основні вектори Концепції військово-патріотичного виховання дітей та молоді</p> <p>Історія українського козацтва.</p> <p>Історія передумови та розвиток Хортингу в Україні.</p> <p>Особливості військової (професійної) діяльності захисника Вітчизни. Визначення його професійно-важливих якостей. Засоби розвитку важливих професійних якостей та</p>	<p>Учень, учениця:</p> <p>х а р а к т е р и з у є історію розвитку козацтва, хортингу в Україні; особливості військової (професійної) діяльності захисника Вітчизни;</p> <p>р о з к р и в а є стан військово-патріотичне виховання дітей та молоді в контексті українського державотворення;</p> <p>н а з и в а є основні вектори Концепції військово-патріотичного виховання дітей та молоді; професійно-важливі якості захисника Вітчизни та засоби розвитку важливих професійних якостей та особистісних властивостей;</p> <p>д о т р и м у є т ь с я правил безпеки життєдіяльності на уроках і під час позаурочних занять</p>

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<p>особистісних властивостей.</p> <p>Правила безпеки життєдіяльності на уроках і під час та позаурочних заняттях.</p>	
Особливості соціальної та громадянської компетентності на сучасному етапі розвитку суспільства	
<p>Підвищення громадянських компетентностей: навчання лідерству, формування культури підприємництва, залучення до роботи громади, моделювання розвитку громади.</p> <p>Вміння аргументувати та відстоювати свою позицію;</p> <p>ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях та діях військовослужбовця в сучасному загальновійськовому бою;</p> <p>співпрацювати в колективі, вносити свою частку в роботу групи для вирішення проблеми відносно вивчення та впровадження статутних положень про військову дисципліну, внутрішній порядок у військовій частині, правил поведінки військовослужбовця;</p> <p>виявляти соціальні почуття, змістом яких є любов до Вітчизни, поваги до сучасних збройних сил, готовність виконувати накази та розпорядження командирів та начальників, виявляти повагу в колективі;</p> <p>застосовувати процедури та способи захисту власних інтересів, прав та свобод, як майбутніх військовослужбовців стосовно законів України;</p> <p>виконувати громадянський обов'язок у межах місцевої громади та держави загалом</p> <p>ефективно спілкуватися, долати стереотипи, робити свідомий вибір та діяти відповідально</p> <p>ухвалювати ефективні індивідуальні та колективні рішення, оцінювати їх вплив на окремих індивідів та цілі спільноти.</p> <p>Фінансова грамотність, через вміння робити фінансові розрахунки, податкова культура, через вміння контролювати використання спільних коштів, суспільна культура, через вміння робити свідомий суспільний вибір.</p>	<p>Учень, учениця:</p> <p>в и к о н у є: спеціальні вправи для розвитку здатності аргументувати та відстоювати свою позицію; процедури та способи захисту власних інтересів, прав та свобод, як майбутніх військовослужбовців</p> <p>в и з н а ч а є: громадянський обов'язок у межах місцевої громади та держави загалом</p> <p>б е р е у ч а с т ь: у в роботу групи для вирішення проблеми відносно вивчення та впровадження статутних положень про військову дисципліну, внутрішній порядок у військовій частині, правил поведінки військовослужбовця;</p> <p>з а с т о с о в у є: процедури та способи захисту власних інтересів, прав та свобод</p> <p>о т р и м у є н а в и ч к и: критичного мислення, творчого мислення, співпраці, комунікативні навички, вміння швидко аналізувати нову інформацію та приймати рішення;</p> <p>в и я в л я є: усвідомлення цінностей людини як вищої соціальної цінності, поваги до її прав і свобод, закону; прагнення до суспільної справедливості, рівноправності; активну та відповідальну громадянську позицію, розуміння громадянського обов'язку; відповідальність за спільну справу;</p> <p>д о т р и м у є т ь с я правил безпеки під час практичних занять</p>
Вогнева підготовка	
<p>Історія виникнення автоматичної зброї, види сучасної автоматичної зброї, будова та принцип дії автоматичної зброї. Поняття про стрільбу. Заходи безпеки при стрільбі. Прицілювання. Перевірка правильності та однаковості прицілювання за допомогою командирського ящика. Відомості з внутрішньої і зовнішньої балістики.</p> <p><i>Практична робота:</i></p> <p>Розборка та збірка автоматичної зброї, спорядження магазину, виконання вправ зі стрільби, стрільба з різних положень, виконання вправи «Снайпер», екскурсія на</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>характеризує: бойові властивості та загальну будову автомата;</p> <p>виконує: розбирає та складає автомат, споряджає магазин.</p> <p>пояснює принцип роботи автоматичної зброї;</p> <p>розпізнає основні частини автомата;</p> <p>порівнює основні характеристики сучасної стрілецької зброї;</p> <p>обґрунтовує особливості приготування до стрільби.</p> <p>дотримується правил безпеки при проведенні стрільби зі стрілецької зброї;</p> <p>вміє виготовлятися до стрільби лежачі</p>

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
військовий полігон. Зустріч з учасниками бойових дій. Відвідування військової частини. Зустріч з військовослужбовцями. Відвідування балістичного відділу. Екскурсія до військового комісаріату	
Основи стрійової підготовки	
<p>Стрі та їх елементи. Обов'язки військовослужбовця перед шиккуванням і в строю. Попередня та виконавча команди. Виконання команд "Ставай", "Рівняйся", "Струнко", "Вільно", «Розійдись».</p> <p>Стрійове положення. Повороти на місці. Вихід зі строю та повернення в стрій. Підхід до командира(начальника). Рух стрійовим і похідним кроком. Повороти під час руху. Військове вітання на місці й під час руху. Стрій відділення.</p>	<p>Учень (учениця): характеризує: стрій та їх елементи; розуміє: обов'язки солдата перед шиккуванням і в строю; попередні та виконавчі команди; виконує: команди які подаються в строю; рухається стрійовим і похідним кроком; здійснює повороти на місці і під час руху; військове вітання на місці і під час руху. Вихід зі строю та повернення в стрій. Підхід до командира(начальника). діє: у складі відділення на місці та під час руху.</p>
Основи медико-санітарної підготовки та тактична медицина	
<p>Навчання правильному і швидкому наданню долікарської медичної допомоги в умовах, коли неможливо вчасно звернутися до лікаря. Забої. ПМД при ударах і саднах. Розтягнення та розриви зв'язок ПМД. ПМД при кровотечах. Струс мозку, ПМД при черепно-мозкових травмах. Переломи кінцівок. ПМД, іммобілізація кінцівки. Перелом хребта. ПМД, транспортування потерпілого. Переломи ребер ПМП. Реанімація, ПМД при раптовій зупинці серця. ПМД при утопленні, особливості реанімації.</p> <p><i>Практична робота:</i> відпрацювання навичок накладання пов'язок, джгутів при кровотечах, іммобілізація кінцівки накладання шини при переломах кінцівок, транспортування потерпілого при переломі хребта, відпрацювання навичок реанімації при раптовій зупинці серця, відпрацювання навичок реанімації при утопленні.</p>	<p>Учень (учениця): називає ознаки клінічної та біологічної смерті, характеризує орієнтуючі вірогідні та підозрілі ознаки смерті; вміє: робити штучне дихання та непрямий масаж серця; проводити штучну вентиляцію легенів, непрямий масаж серця; пояснює техніку проведення та дотримується правил безпеки під час реанімаційних заходів. характеризує: рани, види кровотечі, правила надання домедичної допомоги при кровотечі, проникаючих пораненнях грудей і живота; вміє користуватися шприц-тюбиком; виконує накладання пов'язки, кровоспинного джгута та закрутки; може транспортувати потерпілих при різноманітних ушкодженнях та пораненнях; дотримується правил безпеки під час надання домедичної допомоги при кровотечах та пораненнях. знає принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій. вміє переводити пораненого в положення на боці (животі); володіє навичками зупинки кровотечі з ран шиї, тулуба, кінцівок.</p>
Основи військової топографії та туристичної підготовки	
<p>Поняття про орієнтування. Основні способи орієнтування на місцевості без карти. Способи визначення сторін горизонту за Сонцем і зірками. Подолання і обхід перешкод методом «зворотного зарубку». Орієнтування на місцевості за допомогою карти. Поняття про топографічні карти, масштаби, координатна сітка. Умовні знаки і позначення, читання топографічних карт.</p> <p><i>Практична робота:</i> Визначення сторін горизонту за місцевим предметом. Визначення сторін горизонту за компасом. Визначення широти, довготи, цілевказування по карті. Визначення відстаней, висот і інші виміри по карті. Визначення видимості (невидимості) об'єктів. Профіль місцевості. Планування та</p>	<p>Учень (учениця): характеризує поняття військової топографії, її зміст і особливості; має уявлення про умовні знаки топографічних карт, як користуватися топографічними картами; пояснює основні елементи топографічних карт; визначає масштаб топографічної карти, відстані, географічні і прямокутні координати за топографічною картою; обґрунтовує необхідність знання основ топографії для виконання бойового завдання; вміє користуватись компасом; топографічною картою; розпізнавати умовні знаки топографічних карт на місцевості</p>

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
розрахунок маршрутів руху по карті.	
Основи цивільної оборони	
<p>Нормативно-правова база цивільного захисту України. Організаційна структура цивільного захисту України.</p> <p>Надзвичайні ситуації воєнного характеру від дії зброї масового ураження: ядерна, хімічна та біологічна зброя. Особливості уражаючої дії.</p> <p>Сучасні звичайні засоби ураження. Осколкові, кулькові та фугасні боеприпаси. Вибухонебезпечні предмети та правила поводження з ними. Запалювальна та високоточна зброя, заходи та засоби захисту від неї.</p> <p>Поняття про надзвичайну ситуацію. Надзвичайні ситуації природного, техногенного та соціально – політичного характеру. Сигнали і порядок оповіщення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій. Повідомлення населення попереджувальним сигналом „Увага всім!”. Дії населення по сигналам оповіщення.</p> <p>Мета, види і обсяги рятувальних та інших невідкладних робіт. Сили і засоби ведення рятувальних та інших невідкладних робіт в районах стихійного лиха, аварії й осередку ураження.</p> <p>Прийоми і способи виконання рятувальних робіт. Заходи безпеки. Особиста гігієна в умовах радіаційного, хімічного та біологічного зараження.</p> <p>Засоби індивідуального захисту органів дихання, їх призначення, будова, підбір та правила використання. Правила виготовлення найпростіших засобів захисту органів дихання та порядок їх використання.</p> <p>Медичні засоби індивідуального захисту. Аптечка індивідуальна медичного захисту її склад та порядок використання. Індивідуальний протихімічний пакет та його склад. Порядок обробки шкіри, одягу, взуття. Пакет перев'язувальний індивідуальний та порядок його використання.</p>	<p>Учениця (учень):</p> <p>називає основні положення нормативно-правової бази цивільного захисту та міжнародні розпізнавальні знаки;</p> <p>пояснює важливість знань основ цивільного захисту.</p> <p>характеризує причини виникнення надзвичайних ситуацій, їх вплив на довкілля та безпеку життєдіяльності людини, сучасні звичайні засоби ураження та ураження від дії ядерної, хімічної та біологічної зброї;</p> <p>оцінює обстановку в надзвичайних ситуаціях та визначає заходи, щодо попередження надзвичайних ситуацій терористичного походження;</p> <p>наводить приклади виникнення надзвичайних ситуацій на Україні та за її межами;</p> <p>пояснює негативний вплив надзвичайних ситуацій на довкілля та життєдіяльність людини;</p> <p>дотримується правил безпечної поведінки при виникненні надзвичайних ситуацій, з вибухонебезпечними предметами.</p> <p>характеризує основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях, призначення та будову основних засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, сигнали і порядок оповіщення населення про виникнення надзвичайних ситуацій і порядок дій при цьому, способи проведення евакуації населення;</p> <p>вміє користуватися основними засобами індивідуального захисту органів дихання та шкіри;</p> <p>виготовляє найпростіші засоби захисту органів дихання та шкіри;</p> <p>пояснює правила безпеки під час захисту населення в надзвичайних ситуаціях.</p> <p>характеризує порядок проведення рятувальних та інших невідкладних робіт;</p> <p>проводить часткову санітарну обробку обмундирування та тіла;</p> <p>дотримується правил особистої гігієни в умовах радіаційного, хімічного та біологічного зараження;</p> <p>володіє знаннями про основні заходи по ліквідації наслідків зброї масового ураження;</p> <p>уявляє масштаби рятувальних робіт в осередках ураження;</p> <p>знає порядок та способи проведення санітарної обробки і знезаражування території та об'єктів.</p>
Розвиток прикладних психофізичних якостей особистості	
<p>Розвиток прикладних психофізичних якостей та особистісних властивостей засобами військово-патріотичних вправ з врахуванням вікових психолого-фізіологічних особливостей. Особистісний ріст дитини. Постанова правильних завдань розвитку перед дітьми. Позбавлення дитячого стресу. Відносини з дорослими та своїми однолітками.</p> <p>Правильне сприйняття протилежного полу. Формування лідерських якостей. Поводження в екстремальних ситуаціях.</p>	<p>Учень, учениця:</p> <p>в и к о н у є: спеціальні вправи для розвитку якості сприйняття, мислення, інтелекту, на розвиток уваги, м'язової пам'яті, стійкості до стресових ситуацій, прикладних психофізичних якостей та особистісних властивостей засобами військово-патріотичного хортингу;</p> <p>в и з н а ч а є: рівень розвитку основних та спеціальних психофізичних якостей;</p> <p>б е р е у ч а с т ь: у подоланні смуги перешкод; заходах з прикладних видів спорту військово-патріотичних спортивних іграх («Хортинг», «Військово-патріотичний хортинг», «Прикладні стрілецькі види спорту», «Військово-прикладне багатоборство» та інші).</p>
Основи сучасної військової тактики	

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<p>Поняття тактики та стратегії ведення бою, об'єкт і предмет тактики, основи сучасного загальновійськового бою, підготовка і ведення сучасного загальновійськового бою. Структура і задачі розвідки, воєнна розвідка як вид бойового забезпечення військ, види воєнної розвідки (за характером завдань, за сферами діяльності, за способами вирішуваних завдань і призначенням, за характером застосовуваних технічних засобів). Тонкощі спілкування під час ведення бойових дій.</p> <p><i>Практична робота:</i></p> <p>Відпрацювання навичок маскуванню, створення карт ведення бою, відпрацювання навичок переміщення під час ведення бою, вправи на погашення силуету та безшумне пересування. Вправи на відпрацювання умовних сигналів під час безшумного пересування</p> <p>Визначення рівня розвитку основних та спеціальних фізичних якостей.</p> <p>Фізичні вправи для розвитку прикладних фізичних якостей.</p> <p>Стрибкові вправи, спеціальні вправи для розвитку гнучкості; вправи на розтягування; вправи для суглобів; вправи для очей; вправи на розвиток 5 відчуттів людини; вправи для розвитку швидкості, спритності. Біг. Техніка бігу на короткі та середні дистанції. Біг по пересіченій місцевості. Подолання окремих перешкод. Єдина смуга перешкод, метання гранат.</p> <p>Основи самозахисту. Навчання рухових дій: рухові уміння, рухові навички, рухові уміння вищого порядку. Особливості завдань та вибір методів в залежності від предмету навчання.</p>	<p>Учень (учениця):</p> <p>характеризує риси загальновійськового бою, види вогню та маневру, обов'язки солдата в бою, організаційну структуру механізованого відділення;</p> <p>пояснює необхідність якісної підготовки екіпіровки та особистої зброї солдата до ведення бойових дій;</p> <p>вміє припасовувати елементи екіпіровки.</p> <p>характеризує вогневу позицію в обороні, пояснює способи вивчення місцевості, способи боротьби з танками;</p> <p>називає вимоги до організації місця для ведення вогню і спостереження, види інженерних загороджень та їх демаскуючі ознаки; способи пересування на полі бою; знає, як вибирати вогневу позицію та обладнувати її, вести спостереження у заданому секторі, визначати розташування цілей відносно орієнтирів, доповідати про результати спостереження;</p> <p>дотримується при цьому правил безпеки;</p> <p>називає обов'язки солдата в бою у складі бойової групи;</p> <p>виконує способи пересування на полі бою, стрибкові вправи; спеціальні вправи для розвитку гнучкості; вправи на розтягування; вправи для розвитку швидкості, спритності, прикладних психофізичних якостей та особистісних властивостей засобами військово-спортивних ігор; підвідні та підготовчі вправи; підтягування на перекладині, згинання та розгинання рук в упорі на паралельних брусах; метання гранат; подолання смуги перешкод, прийоми самозахисту;</p> <p>оволодіває прийомами і способами знищення противника в бою у складі бойової групи;</p> <p>виявляє витривалість під час подолання смуги перешкод;</p> <p>знає особливості дій солдата у складі бойових груп.</p>
Військово-патріотичні спортивні ігри	
<p>Організація та проведення Всеукраїнських військово-патріотичних спортивних ігор, естафет, розваг.</p> <p>Всеукраїнські військово-спортивні ігри – як вагомий засіб патріотичного виховання дітей та молоді України. Положення про Всеукраїнські ігри патріотичного спрямування: «Військово-спортивний хортинг», «Сокіл» («Джура»), «Козацький гарт»</p> <p>Елементи рухливих та народних ігор, естафети, змагання, козацькі забави.</p>	<p>Учень, учениця:</p> <p>знає і розуміє організацію і проведення Всеукраїнських військово-патріотичних спортивних ігор, естафет, розваг;</p> <p>називає: основні Всеукраїнські військово-патріотичні спортивні ігри</p> <p>характеризує: Положення про Всеукраїнські ігри патріотичного спрямування</p> <p>володіє: навичками командної гри, в якій учні безпосередньо змагаються за спрощеними правилами ігор;</p> <p>виконує: етапи та види програми Всеукраїнських військово-патріотичних спортивних ігор</p> <p>приймає участь: у військово-патріотичних спортивних, рухливих та народних іграх, естафетах, козацьких забавах, спортивних змаганнях за спрощеними правилами.</p> <p>застосовує: загальну фізичну підготовку у військово-патріотичних спортивних та рухливих іграх, естафетах, змаганнях за спрощеними правилами.</p>

Обладнання

№ пор.	Обладнання	Кількість, шт.
1.	Бруси гімнастичні паралельні (або навісні)	1
2.	Лава гімнастична	4
3.	Мат гімнастичний	4
4.	Канат	2
5.	Перекладина гімнастична (або навісна)	2
6.	Скакалка	10
7.	Стінка гімнастична	4
8.	Гімнастична палиця	15
9.	Намет	10
10.	Рюкзак туристський на 40, 75–90 літрів	30
11.	Спальник	30
12.	Карімат (килим)	30
13.	Шолом захисний	10
14.	Індивідуальні системи страховки	15
15.	Компас	15
16.	Казанки на 6–8 літрів	4
17.	Мотузка основна 10 мм	500 м
18.	Мотузка допоміжна 8 мм	200 м
19.	Мотузка «репшнур» 6 мм	150 м
20.	Карабін зі звичайною муфтою	50
21.	Карабін з муфтою (автомат)	50
22.	Спусковий пристрій «вісімка»	8
23.	Блок (моно)	2
24.	Блок (тандем)	2
25.	Жумар	6
26.	Блок-затискувач	6
27.	Блок-затискувач грудний	6
28.	Поміст	5
29.	Гиря масою 8 кг	10
30.	Лава гімнастична	1
31.	Ємність для магnezії	1
32.	Пристосування для збереження гір	1
33.	Секундомір	1
34.	Лінійка для вимірювання відстаней на мапі	30
35.	Топографічні і спортивні мапи	Різні
36.	Місцеві спортивні мапи пересіченої місцевості	30
37.	Планшет для мапи	30
38.	Перелік умовних знаків для спортивних мап	30
39.	Комплект настільного симулятора розвитку спільноти гра «Світ громад»	6